

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Facing modern times : the revival of Japanese Lacquer Art 1890-1950

Dees, J.

Citation

Dees, J. (2007, March 15). *Facing modern times : the revival of Japanese Lacquer Art 1890-1950*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/11458>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/11458>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

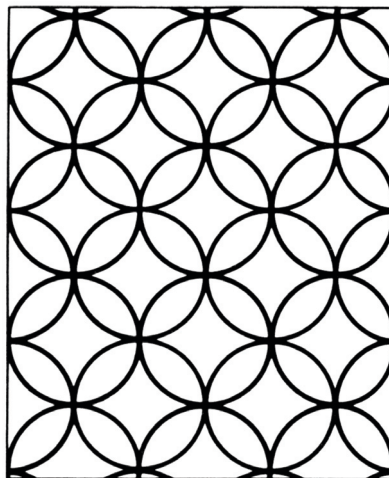
Stellingen

Behorende bij het proefschrift *Facing Modern Times.
The Revival of Japanese Lacquer Art 1890-1950*

Jan Dees

1. De economische teruggang in de lakkunst tijdens de Bakumatsu periode nam de vorm van een crisis aan na de uittocht van *daimyō* uit Edo gedurende de winter van 1862/1863. In de vijf jaren aansluitend op de val van de shogun in 1867 bereikte de crisis haar dieptepunt, terwijl na de wereldtentoonstelling van Wenen in 1873 een zodanig herstel intrad dat in 1878 vele lakkunstenaars weer een basis van bestaan hadden gevonden.
2. Het uiteenvallen van de traditionele scholen van lakkunst uit de late Edo periode en de totstandkoming van de multidisciplinaire opleiding van kunstenaars aan de Tokyo Art School, en vergelijkbare instellingen in andere steden, hebben geleid tot de vorming van een brede laag van individuele lakkunstenaars.
3. De onderlinge beïnvloeding en competitie binnen de brede laag van individuele lakkunstenaars en de gemeenschappelijke belangenbehartiging met andere disciplines hebben geleid tot de emancipatie van de toegepaste kunst in de twintiger jaren van de 20^e eeuw.
4. Vele lakkunstenaars uit het begin van de 20^e eeuw probeerden de illusie van ruimte in hun werk op te roepen. Met de 'uitgeslepen' *togidashi* techniek kon dezelfde indruk van afstand worden gecreëerd als Leonardo da Vinci bereikte met zijn *sfumato* of atmosferisch perspectief, terwijl het hoogrelief *takamakie* soms eenzelfde effect van nabijheid teweegbracht als in Rembrandt's techniek van 'kenlijkheid'.
5. De signatuur op een *inrō* geeft veelal niet de naam weer van degene die de decoratie op het doosje heeft aangebracht.
6. De FC-monogram doos kan zonder voorbehoud tot de 'Fine group' van 17^e eeuws Japans exportlakwerk worden gerekend.
7. Goudgraving (*chinkinbōri*) in de Japanse lakkunst van de Edo periode kan niet worden bestempeld als een louter provinciale vorm van lakwerk uit Wajima, aangezien deze techniek, zij het op bescheiden schaal, ook in andere delen van het land werd toegepast, zelfs door vooraanstaande kunstenaars. Het gaat om een half-gejapaniseerde techniek van Chinese oorsprong.

8. De sleutel tot beter begrip van het leven en werk van de schrijver Mishima Yukio kan gevonden worden in zijn roman *Spring Snow* (*Haru no yuki*), het eerste deel van de tetralogie *The Sea of Fertility* (*Hojo no umi*).
9. Het *shippō-tsunagi* motief van elkaar overlappende cirkels (zie illustratie hieronder), dat veel voorkomt op Chinees en Japans lakwerk, maar dat ook bleek voor te komen in het plaveisel van een plein in New Orleans, in het hekwerk van het Nationale Museum in Boekarest, op een Iban langhuisdeur in Sarawak, op een T-shirt van Peek & Cloppenburg, in de vitrage van een huis in Utrecht en op de gouden binnensarcophag van Toetanchamon, is afgeleid van de kralennetten, waarin - in het oude Egypte - mummies werden gewikkeld.
10. De Verlichting in haar radicaal doordachte vorm vond haar oorsprong in de Gouden Eeuw van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden.
11. Cholangitis is een complicatie van de *stagnerende* choledochussteen; biliaire pancreatitis is een complicatie van de *passerende* choledochussteen.
12. Men kan er niet voetstoots van uitgaan dat in alle gevallen de Barrett-oesophagus is *voorafgegaan* aan het Barrettcarcinoom.
13. Lak geeft glans aan het bestaan.

Shippō-tsunagi